

โครงการ	เตรียมความพร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
แผนงาน	สร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและเป็นธรรม
สนองกลยุทธ์ สพป.ภจ.๑ ที่ ๒	ปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑.กลุ่มอำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ ๒.นายโอภาส ต้นทอง รอง ผอ.สพป.กาญจนบุรี เขต ๑
ผู้รับผิดชอบโครงการ	๓.นางพรทิพย์ สันทัด ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ ๔.นายสุวัฒน์ สิริเวชชะพันธ์ นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
ลักษณะงาน/โครงการ	ใหม่
ระยะเวลาดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๕๕ – กันยายน ๒๕๕๖

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ จะดำเนินโครงการการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งมีแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา และมีแนวทางจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นให้บรรจุเรื่องภัยพิบัติไว้ในหลักสูตรการศึกษารวมทั้งการเผยแพร่สื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ ซึ่งถูกกำหนดให้มีหน้าที่กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาในสังกัด ได้พิจารณาและเห็นสมควรจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น อุทกภัย วาตภัย ไฟป่าหรือดินถล่ม ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชน และเพื่อเป็นการตอบสนองหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด มีการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการในการจัดการศึกษา เพื่อลดความเสี่ยงและมีแผนเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติร่วมกัน

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนา จัดทำหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนด้านภัยพิบัติในสถานศึกษา

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๒.๔ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ

- สถานศึกษาสังกัด สพป.กาญจนบุรี เขต ๑ จำนวน ๑๖๐ โรงเรียน

๓.๒ เชิงคุณภาพ

- บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ และการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ อีกทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตัวอย่างกิจกรรมของสถานศึกษาดังแบบ
- สถานศึกษาในสังกัดมีการจัดการศึกษาด้านภัยพิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๔. การดำเนินการ

ที่	รายละเอียดกิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	เตรียมความพร้อมและวางแผน		มีนาคม ๒๕๕๖	นางพรทิพย์ สันทัด นายสุวัฒน์ สิริเวชชะพันธ์
๒	แจ้ง สพฐ.พร้อมเสนอโครงการ		เมษายน ๒๕๕๖	นายสุวัฒน์ สิริเวชชะพันธ์
๓	ประชุมสัมมนาแผนปฏิบัติการ ฯ จำนวน ๒ รุ่น รวม ๓๒๐ คน(โรงเรียน ละ ๒ คน)	๑๖๐ โรงเรียน	พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๕๖	นางพรทิพย์ สันทัด นายสุวัฒน์ สิริเวชชะพันธ์
๔	จัดนิทรรศการการเตรียมความพร้อม เผชิญสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ		พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๕๖	โรงเรียนบ้านแก่งหลวง อ.เมือง ฯ จ.กาญจนบุรี
๕	ซ้อมแผนการป้องกันภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ		กรกฎาคม – สิงหาคม ๒๕๕๖	โรงเรียนบ้านแก่งหลวง อ.เมือง ฯ จ.กาญจนบุรี
๖	สรุป,รวบรวม,ประเมินและรายงานผล การดำเนินงาน	ทุกโรงเรียน	กันยายน ๒๕๕๖	นางพรทิพย์ สันทัด

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน ๒๕๕๕	เป้าหมายปี ๒๕๕๖
๕.๑ ร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการมีทักษะชีวิต และสามารถรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ	-	ร้อยละ ๑๐๐
๕.๒ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ	-	ร้อยละ ๑๐๐

๖. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา- ขั้นพื้นฐาน จำนวน ๑๗๕,๓๐๐.-บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นห้าพันสามร้อยบาทถ้วน) ตามรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม	งบประมาณ			รวม
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	
๑. ประชุมเตรียมความพร้อมคณะกรรมการดำเนินงาน ๑๕ คน	-	๒,๑๐๐	-	๒,๑๐๐
๒.ประชุมสัมมนาจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนเตรียมความพร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ จำนวน ๒ รุ่น ๑ละ ๑๗๕ คน -ค่าอาหาร มื้อละ ๘๐ บาท -ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม มื้อละ ๓๐ บาท -ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑๒ ชั่วโมง ๑ละ ๖๐๐ บาท -ค่าจัดทำเอกสาร จำนวน ๑๖๐ เล่ม ๑ละ ๑๕๐ บาท -ค่าวัสดุอุปกรณ์การจัดประชุม/การจัดทำสื่อ	- - ๗,๒๐๐ -	๒๘,๐๐๐ ๒๑,๐๐๐ - ๒๔,๐๐๐	- - - -	๒๘,๐๐๐ ๒๑,๐๐๐ ๗,๒๐๐ ๒๔,๐๐๐
๓.ติดตามการดำเนินงานในสถานศึกษาเพื่อการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ -ค่าเบี้ยเลี้ยง/ค่าพาหนะ สำหรับคณะติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	-	๒๐,๐๐๐	-	๒๐,๐๐๐
๔.สรุปผล/รายงานผล	-	-	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	๗,๒๐๐	๙๕,๑๐๐	๗๓,๐๐๐	๑๗๕,๓๐๐

ขอถ่ายจ่ายทุกรายการ

๗. การประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือ
ผลผลิต/ผลลัพธ์ จำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสามารถป้องกันการเกิดภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ	ตรวจติดตาม, สังเกตและสอบถาม	แบบสอบถาม ที่กำหนด

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สามารถป้องกันการเกิดภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ได้
- ๘.๒ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน มีองค์ความรู้เรื่องภัยพิบัติ และสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น
- ๘.๓ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน มีจิตสำนึกเป็นจิตสาธารณะที่จะช่วยเหลือ เมื่อมีเหตุการณ์ภัยพิบัติเกิดขึ้น
- ๘.๔ สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด มีแผนและแนวปฏิบัติของตนเอง และมีความพร้อมในการขยายผลในการเตรียมความพร้อม สร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๘.๕ มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้ง ๒๐ เครือข่าย

แผนเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ

กลุ่มอำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

www.kan1.go.th

คำนำ

ปัจจุบันภัยพิบัติทางธรรมชาติ ได้กลายเป็นภัยคุกคามร้ายแรง อันนำมาซึ่งความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาลและเป็นปัญหาซ้ำซาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยพิบัติจากอุทกภัย และดินโคลนถล่ม เป็นภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบต่อในวงกว้างและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ การเตรียมพร้อมเพื่อรับสถานการณ์สาธารณภัยต่างๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

แผนเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ และแนวทางการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินของหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย โดยความร่วมมือแบบบูรณาการจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์สภาพสังคมแต่ละท้องที่เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งให้สอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553 - 2557 และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ. 2550 สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2553-2557 และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ

(ลงชื่อ)

(นายจำนงค์ ยอดขำ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	
วัตถุประสงค์	
นิยามศัพท์	
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน	3
ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดกาญจนบุรี	3
ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1	8
บทที่ 3 แผนงานในการเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ	11
แนวปฏิบัติในการจัดทำมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	11
- แนวปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาการเกิดเพลิงไหม้อาคารสำนักงาน	12
- แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัย และโคลนถล่ม	13
- แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากพายุฤดูร้อน	14
- แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง	15
- แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน	16
- แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากการเกิดแผ่นดินไหว	17
- แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัยในสถานศึกษา	18
- แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากการลอบวางเพลิง	19
การบริหารด้านฉุกเฉินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	23
การจัดทำแผนภูมิและแผนผังพื้นที่	32
แผนเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ สพป.กาญจนบุรี เขต 1	33
ภาคผนวก	35

บทที่ 1 บทนำ

หลักการและเหตุผล

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นภารกิจสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมการรองรับสถานการณ์ไว้ตั้งแต่ยามปกติ เพื่อป้องกันอันตราย หรือลดความเสียหายที่จะเกิดกับทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จากภัยที่ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย แผ่นดินไหว ฯ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้นเช่น การเกิดอัคคีภัย จากการใช้ไฟฟ้า การลอบวางเพลิง การลอบวางระเบิด ล้วนเป็นภัยที่ก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินโดยส่วนรวม ที่จะต้องดำเนินการหาวิธีป้องกันและระงับเหตุที่เกิดขึ้นโดยเร็ว พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนการรักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อให้สถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ได้มีการเตรียมพร้อมสำหรับการเกิดเหตุสาธารณภัยในหน่วยงาน ในสถานศึกษา ซึ่งในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ควรได้มีการจัดเตรียมและหาวิธีป้องกันหรือบรรเทา เพื่อลดความเสียหาย และเตรียมการด้านการแก้ไขปัญหาอุปสรรค และการฟื้นฟูบูรณะไว้ล่วงหน้า ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2553-2557 และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จึงจัดทำแผนเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และสถานศึกษาในสังกัดขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อทุกกลุ่ม/หน่วยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และสถานศึกษาในสังกัด ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและบรรเทากรณีเกิดเหตุสาธารณภัยในหน่วยงาน/สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

นิยามศัพท์

“สาธารณภัย” หมายถึง อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย โคลนถล่ม แผ่นดินไหว ตลอดจนภัยอื่นๆอันมีมา เป็นสาธารณะ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น หมายรวมถึงการก่อวินาศกรรมซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน

1. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดกาญจนบุรี

1.1 สภาพภูมิสังคม

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนาน ในอดีตเคยเป็นเมืองหน้าด่านการศึกษาสงครามกับพม่า สภาพภูมิประเทศเต็มไปด้วย ภูเขา ป่าไม้ นานาพันธุ์ มีพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ ตั้งอยู่ภาคตะวันตก ประมาณเส้นรุ้งที่ 13 – 15 องศา 40 ลิปดาเหนือและเส้นแวงที่ 9810 ลิปดาตะวันออก องศา 99 52 ลิปดาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 25 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 19,483 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 12 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ 7.4 ล้านไร่ เป็นพื้นที่ถือครองทางการเกษตร 2.5 ล้านไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพม่าสภาพพม่า ระยะทางประมาณ 370 กิโลเมตร ประกอบด้วยช่องทางเข้าออกประมาณ 43 ช่องทาง ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตก ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 323 เป็นระยะทางประมาณ 129 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดตาก,จังหวัดอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ประเทศพม่า
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดนครปฐม

1.1.2 ลักษณะทางการปกครอง

(1) การปกครองท้องที่

จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งตามเขตลักษณะการปกครองท้องที่ จำนวน 13 อำเภอ แบ่งเป็นตำบล จำนวน.....96.....ตำบล แบ่งเป็นหมู่บ้านจำนวน 955 หมู่บ้าน ดังนี้

- (1.1) อำเภอเมือง มีตำบลจำนวน 11ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 101 หมู่บ้าน
- (1.2) อำเภอลาดบัวหลวง มีตำบลจำนวน 13 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 120 หมู่บ้าน
- (1.3) อำเภอท่ามะกา มีตำบลจำนวน 17 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 153 หมู่บ้าน
- (1.4) อำเภอไทรโยค มีตำบลจำนวน 7 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 54 หมู่บ้าน
- (1.5) อำเภอทองผาภูมิ มีตำบลจำนวน 7 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 45 หมู่บ้าน
- (1.6) อำเภอสังขละบุรี มีตำบลจำนวน 3ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 20 หมู่บ้าน
- (1.7) อำเภอพนมทวน มีตำบลจำนวน 8 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 103 หมู่บ้าน
- (1.8) อำเภอเลาขวัญ มีตำบลจำนวน 7 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 89 หมู่บ้าน
- (1.9) อำเภอหนองปรือ มีตำบลจำนวน 3 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 43 หมู่บ้าน
- (1.10) อำเภอบ่อพลอย มีตำบลจำนวน 6 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 80 หมู่บ้าน
- (1.11) อำเภอห้วยกระเจา มีตำบลจำนวน 4 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน73 หมู่บ้าน
- (1.12) อำเภอด่านมะขามเตี้ย มีตำบลจำนวน 4 ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน 41 หมู่บ้าน
- (1.13) อำเภอศรีสวัสดิ์ มีตำบลจำนวน6ตำบล มีหมู่บ้านจำนวน33 หมู่บ้าน

(2) การปกครองท้องถิ่น มีหน่วยการปกครอง ดังนี้

- (2.1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน.....1.....แห่ง
- (2.2) เทศบาลนคร จำนวน.....-.....แห่ง
- (2.3) เทศบาลเมือง จำนวน.....2.....แห่ง
- (2.4) เทศบาลตำบล จำนวน.....33.....แห่ง
- (2.5) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน.....86.....แห่ง

1.1.3 ประชากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 รวมทั้งสิ้น 840,905 คน เป็นชาย 423,950 คน หญิง 416,995 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอเมือง มีจำนวน 157,743 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอนาทม มีจำนวน 134,231 คน และอำเภอนาทม มีจำนวน 103,226 คน สำหรับอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอนาทม รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอพนมทวน อำเภอเสนาณรงค์ อำเภอหนองปรือ อำเภอบ่อพลอย อำเภอห้วยกระเจา อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี และอำเภอศรีสวัสดิ์ เป็นต้น

จำนวนพื้นที่ ประชากรและความหนาแน่นของประชากรจังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่	จำนวนประชากร	ความหนาแน่น
		(ตร.กม.)	(คน)	(คน/ตร.กม.)
1	เมืองกาญจนบุรี	1,236.28	157,743	128/คน/ตร.กม.
2	นาทม	340,809	134,231	394/คน/ตร.กม.
3	นาทม	610.97	103,226	169 คน / ตร.กม.
4	เสนาณรงค์	831.3	55,369	66 คน / ตร.กม.
5	บ่อพลอย	967.215	54,325	56 คน / ตร.กม.
6	พนมทวน	535.777	51,979	97 คน / ตร.กม.
7	ทองผาภูมิ	3,655.17	66,563	18 คน / ตร.กม.
8	ไทรโยค	2,728.92	54,451	20 คน / ตร.กม.
9	ห้วยกระเจา	622	32,856	53 คน / ตร.กม.
10	ด่านมะขามเตี้ย	807.14	32,521	40 คน / ตร.กม.
11	หนองปรือ	502.231	30,154	60 คน / ตร.กม.
12	ศรีสวัสดิ์	3,295.95	24,682	8 คน / ตร.กม.
13	สังขละบุรี	3,349.38	42,805	13 คน / ตร.กม.
รวม		19,483.15	840.905	43 คน / ตร.กม.

1.2 สถิติการเกิดสาธารณภัยของจังหวัด (เรียงตามสถิติการเกิดภัยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ)

1.2.1 อุทกภัย/โคลนถล่ม

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2550	-	6	-	-	-	10,000,000
2551	-	11	-	-	-	11,299,256
2552	-	7	--	-	-	10,862,443

เมื่อวันที่ 15 - 16 สิงหาคม 2552 เขื่อนศรีนครินทร์ ต้องเพิ่มกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าเนื่องจากพม่าหยุดส่งก๊าซ จำเป็นต้องปล่อยน้ำปริมาณมาก มีระดับน้ำสูงขึ้น 2.67 ม. ท่วมบ้านเรือนราษฎร 300 กว่าหลังคาเรือน มูลค่าความเสียหายกว่า 15 ล้านบาท

1.2.2 วัตถุภัย

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนบ้านเรือนเสียหายทั้งหมด (หลัง)	จำนวนบ้านเรือนเสียหายบางส่วน (หลัง)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2550	18	9	-	209	820,900
2551	37	13	-	1,432	3,593,290
2552	35	10	-	227	706,350

(ที่มา : ข้อมูล ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....)

1.2.3 ภัยแล้ง

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ที่รับผลกระทบ (ตัว)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2550	1	6		158,505	-	10,000,000
2551	1	12		953	-	1,237,600
2552	1	12		16,105	-	6,840,720

(ที่มา : ข้อมูล ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....)

ตัวอย่างภัยขนาดใหญ่ (วัน /เดือน /ปี /จำนวนพื้นที่ภัยแล้ง /ปศุสัตว์ /สัตว์น้ำที่รับผลกระทบ /มูลค่าความเสียหาย). อุดุนิยมวิทยา แจ้ง

1.2.4 แผ่นดินไหว/อาคารถล่ม

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	จำนวนครัวเรือนที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	จำนวนบ้านเรือน /สถานที่เสียหาย (หลัง)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2550	-	-	-	-	-	-
2551	-	-	-	-	-	-
2552	-	-	-	-	-	-

สำนักเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยา ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2552

1.2.5 ไฟป่า

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	จำนวนพื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนพื้นที่เสียหาย (ไร่)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2550	-	6	988	-
2551	-	5	1,916	-
2552	91	5	2,826	-

(ที่มา :สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2552)

1.2.6 ภัยจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน (ทั้งปี)

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	สถานที่เกิดเหตุ	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2550	820	-	189	1,1581	17,259,377
2551	625	-	197	956	15,874,170
2552	455	-	186	643	-

ปี พ.ศ.	สาเหตุ/พฤติกรรมเสี่ยง	ประเภทรถ	ประเภทถนน	ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ
2550	เมาสุรา	รถจักรยานยนต์	ทางตรง	16.00 – 20.00 น.
2551	เมาสุรา	รถจักรยานยนต์	ทางตรง	16.00 – 20.00 น.
2552	ขับรถเร็ว	รถจักรยานยนต์	ทางตรง	16.00 – 20.00 น.

(ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 30 เดือนพฤษภาคม พ.ศ 2552)

1.2.7 อัคคีภัย

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนบ้านเรือนเสียหาย (หลัง)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
2550	13	8	13	-	-	285,950
2551	33	10	33	-	-	743,000
2552	12	7	12	-	-	244,649

(ที่มา : สำนักงานปภ.จังหวัดกาญจนบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ 2553

1.3 การประเมินความเสี่ยงภัยของจังหวัด

จากข้อมูลสถิติการเกิด (อุทกภัย/วาตภัย ซึ่งนับวันยิ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ฯลฯ) ประกอบกับลักษณะภูมิศาสตร์เป็น (ที่ลุ่ม /ที่เนินเขา ฯลฯ) ลักษณะภูมิอากาศ (ร้อนชื้น /หนาว /ฝนตกชุก ปริมาณฝนต่อเดือน /ปี) และมีสถานที่ที่ก่อให้เกิดอันตราย เช่น มี (โรงแรม /อาคารสูง / ทำให้จังหวัดกาญจนบุรี มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย ดังนี้ (เรียงจากความเสี่ยงภัยมากไปหาน้อยตามลำดับ)

- 1.3.1 อุทกภัยและดินโคลนถล่ม
- 1.3.2 ภัยจากพายุเขตร้อน (วาตภัย)
- 1.3.3 ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- 1.3.4 ไฟป่าและหมอกควัน
- 1.3.5 คมนาคมและขนส่ง
- 1.3.6 ภัยแล้ง

ฯลฯ

2. ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2.1 ข้อมูลสถานการณ์ทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 8/2 หมู่ที่ 12 ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง ฯ จังหวัดกาญจนบุรี รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง ฯ อำเภอท่าม่วง อำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอศรีสวัสดิ์ มีภาวะเสี่ยงภัยทางธรรมชาติ ดังนี้.-

1.เขื่อนศรีนครินทร์ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) ตั้งอยู่บนแม่น้ำแควใหญ่ บ้านเจ้าเงาะ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำชนิดหินทิ้งแกนดินเหนียวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย สูง 150 เมตร จาระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่อ่างเก็บน้ำ 419 ตารางกิโลเมตร ความจุ 17,745 ล้าน ลบ.ม. ผลิตพลังงานไฟฟ้าได้เฉลี่ยประมาณปีละ 1,250 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

2.เขื่อนวชิราลงกรณ์ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) ตั้งอยู่บนแม่น้ำแควน้อย ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ ตัวเขื่อนเป็นแบบหินทิ้งดาดผิวหน้าด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ระดับสันเขื่อนสูง 163 เมตร จาระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่อ่างเก็บน้ำ 353 ตารางกิโลเมตร ความจุ 8,860 ล้าน ลบ.ม. สามารถผลิตไฟฟ้าได้เฉลี่ย 777 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

3.แผ่นดินไหว (Earth Quake) เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เกิดจากการเคลื่อนตัวโดยฉับพลันของเปลือกโลก เกิดขึ้นเนื่องจากชั้นหินหลอมละลายที่อยู่ภายใต้เปลือกโลก ได้รับพลังงานความร้อนจากแกนโลกและลอยตัวผลักดันให้เปลือกโลกตอนบนตลอดเวลา ทำให้เปลือกโลกแต่ละชั้นมีการเคลื่อนที่ในทิศทางต่าง ๆ กัน

4.น้ำหลากฉับพลัน (Flash Flood) หมายถึง ภาวะน้ำท่วมฉับพลัน ที่มีปริมาณของน้ำสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในทันทีที่เขื่อนทั้ง 2 แห่ง ได้รับความเสียหาย หรือจากพายุฝนตกหนัก มวลน้ำจะเคลื่อนตัวเข้าท่วมพื้นที่อย่างรวดเร็ว และจะลดลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 มีภารกิจหลักในการประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กับประชากรวัยเรียน อายุ 4-18 ในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอศรีสวัสดิ์ โดยมีจำนวนสถานศึกษา ดังนี้

1.จำนวนสถานศึกษา มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 161 โรงเรียน จำแนกตามสังกัด

สถานศึกษา	อำเภอ				รวม
	เมืองกาญจนบุรี	ท่าม่วง	ด่านมะขามเตี้ย	ศรีสวัสดิ์	
สถานศึกษาของรัฐ	57	43	28	19	147
สถานศึกษาเอกชน	9	4	-	-	13
จัดการศึกษาโดยครอบครัว (บ้านโรงเรียนโอภาสานนท์)	1	-	-	-	1
รวมทั้งสิ้น	67	47	28	19	161

2.จำนวนบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ประเภท	อำเภอ				รวม
	เมืองกาญจนบุรี	ท่าม่วง	ด่านมะขามเตี้ย	ศรีสวัสดิ์	
สถานศึกษาของรัฐ					
ข้าราชการ	08	4	205	213	1,492
พนักงานราชการ	13	5	8	21	47
ครูอัตราจ้าง	18	10	5	1	34
ลูกจ้างประจำ	48	21	18	1	103
รวม	87	502	23	251	17
สถานศึกษาเอกชน					
ครู	22	220	-	-	44
ครูอัตราจ้าง	1	35	-	-	9
ลูกจ้าง	82	70	-	-	152
รวม	39	325	-	-	94
รวมทั้งสิ้น	1,05	827	23	251	2,370

บทที่ 3

แผนงานในการเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในสำนักงานและสถานศึกษาในสังกัด

แนวปฏิบัติในการจัดทำมาตรการป้องกันและบรรเทา

สาธารณภัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และสถานศึกษา

เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขการเกิดเหตุการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายต่ออาคาร ชีวิตและทรัพย์สินในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จึงจัดทำมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสพป.กาญจนบุรี เขต 1 ดังนี้

1. จัดให้มีระบบป้องกันความปลอดภัยในสถานที่ราชการ สพป.กาญจนบุรี เขต 1
 - 1.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของอาคารสถานที่ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง
 - 1.2 กำหนดวิธีการป้องกันและแก้ไขภัยในรูปแบบต่างๆ
 - 1.3 ประสานเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในบริเวณที่ตั้ง เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม
 - 1.4 มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่
2. กำหนดแผนรักษาความปลอดภัย
 - 2.1 จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำวัน และให้มีเจ้าหน้าที่รักษาการณ์เพื่อดูแลอาคารสถานที่ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ
 - 2.2 จัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อระงับเหตุภัยและภัยคุกคามอื่นๆ
 - 2.3 จัดให้มีจุดเฝ้าระวังการเดินทางเข้า - ออก สถานที่ และมีระบบตรวจสอบอย่างเคร่งครัด
 - 2.4 กำหนดแผนแจ้งเหตุ การระงับเหตุ และการประสานภาคีเครือข่าย
3. ดำเนินมาตรการ
 - 3.1 ขอความร่วมมือจากองค์กรภาครัฐ เอกชน ประชาชน ให้เป็นแนวร่วมในการป้องกันเหตุและรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ โดยให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตลอดเวลา หากพบเห็นสิ่งผิดปกติให้แจ้งให้ทราบทันที
 - 3.2 ให้ถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและบรรเทาการเกิดสาธารณภัยในหน่วยงานอย่างเคร่งครัดทั้งนี้ การดำเนินการใดๆ ให้ใช้ความระมัดระวังและรัดกุม
- 3.3 หากเกิดเหตุภัยหรือภัยคุกคามอื่นๆในสถานศึกษาในสังกัดให้รายงานโดยด่วน

1. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาการเกิดเพลิงไหม้อาคารสำนักงาน

การเตรียมการป้องกัน

- 1.1 ตรวจสอบระบบไฟฟ้า อาคารสำนักงาน โดยประสานหน่วยงานที่มีความรู้ด้านระบบไฟฟ้า เช่น สถาบันอาชีวศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมาดำเนินการ
- 1.2 ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ให้อยู่ในสภาพใช้งานโดยปลอดภัย
- 1.3 ซ่อมแซมหรือแก้ไขปรับปรุงระบบไฟฟ้าอาคารสำนักงาน ตามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ดำเนินการตรวจสอบ
- 1.4 จัดทำแผนผังจุดติดตั้งแผงควบคุมวงจรไฟฟ้า และอุปกรณ์ดับเพลิง และแหล่งน้ำสำหรับใช้ดับเพลิง แจ้งให้ทุกคนในสำนักงานทราบ
- 1.5 กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเวรรักษาการณ์สถานที่ราชการ และยามรักษาการณ์ ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการตลอดทั้งกลางวันและกลางคืน

1.6 จัดให้มีโทรศัพท์ตั้งไว้ ณ จุดอันเหมาะสมที่สุดในเส้นทางของยามรักษาการณ์

1.7 เครื่องดับเพลิงเคมี ให้ติดตั้งไว้ในที่ที่หยิบฉวยใช้งานได้ง่ายและมีจำนวนเพียงพอ โดยหมั่นตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อยู่เสมอ

1.8 จัดทำข้อมูลระบบสื่อสารหมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยดับเพลิง โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ที่ติดต่อได้สะดวก และรวดเร็วที่สุด

1.9 ให้แต่ละกลุ่มสำรวจ จัดทำบัญชีจัดลำดับความสำคัญในการขนย้ายวัสดุ ครุภัณฑ์กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ และแจ้งเจ้าหน้าที่ในกลุ่มทราบ

1.10 ให้พนักงานขับรถทุกคน เป็นชุดเคลื่อนที่เร็ว เตรียมรถราชการสำรองน้ำมัน สำหรับกรณีฉุกเฉินไว้เป็นประจำ

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

1. หากเกิดเหตุการณ์ให้แจ้งกองอำนวยการป้องกันภัยพลเรือนอำเภอหรือจังหวัดเพื่อระงับเหตุ
2. รายงานเหตุการณ์ผู้บังคับบัญชา ทราบทันที
3. ประสานชุดเคลื่อนที่เร็วทันทีที่มีภัยเกิดขึ้น
4. รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดตามแบบรายงานเหตุการณ์

2. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัย และโคลนถล่ม

อุทกภัย หมายถึงเหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจากปริมาณน้ำฝนมากจนทำให้มีปริมาณน้ำส่วนเกินมาเติมปริมาณน้ำผิวดินที่มีอยู่ตามสภาพปกติ จนเกินขีดความสามารถการระบายน้ำของแม่น้ำ ลำคลอง โคลนถล่ม หมายถึงมวลดินหรือหินไถลเลื่อนลงจากพื้นที่สูงลงสู่พื้นที่ต่ำ การเคลื่อนตัวดังกล่าวอาจ พัดพาต้นไม้ บ้านเรือน รถยนต์ สิ่งปลูกสร้างอื่นๆชำรุด เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินสิ่งแวดลอม

ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมของทุกปีเป็นต้นไป เข้าสู่ฤดูฝน เป็นช่วงมรสุมมีฝนตกชุกและปริมาณมากซึ่งอาจก่อให้เกิดอุทกภัยหรือน้ำท่วมในที่ลุ่มโดยเฉพาะในพื้นที่ริมแม่น้ำแม่กลอง

การเตรียมการป้องกัน

1. ติดตามข่าวการแจ้งเตือนภัย การรายงานข่าวพยากรณ์อากาศ คำเตือน การพยากรณ์ ระดับน้ำฝน ระดับน้ำท่า ปริมาณการไหลของน้ำ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรธรณี กรมประชาสัมพันธ์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. วางแผนเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน จัดทำทะเบียนจัดลำดับความสำคัญของทรัพย์สินเพื่อการขนย้ายในลำดับก่อน-หลัง จัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ชุดเผ่าระวาง

3. หาวิธีป้องกันทุกด้านเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัยวาตภัย และโคลนถล่ม

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุอุทกภัย และโคลนถล่ม

1.อพยพทรัพย์สิน นักเรียน สัตว์เลี้ยง ขึ้นไปอยู่ในที่สูงที่มั่นคงแข็งแรง

2.ประสานขอความช่วยเหลือจากหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือใน

เบื้องต้น

ขั้นตอนฟื้นฟูบูรณะ

- 1.รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเบื้องต้นโดยด่วน ด้วยแบบรายงานเบื้องต้น
- 2.สำรวจความเสียหายของสถานศึกษาโดยละเอียดเพื่อประโยชน์ในการให้การช่วยเหลือ
3. ประเมินการและรายงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
4. รายงานเหตุการณ์กรณีนักเรียนได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และโคลนถล่ม
5. ขอรับการสนับสนุนการช่วยเหลือฟื้นฟู

3. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากพายุฤดูร้อน

พายุฤดูร้อน หรือ พายุฟ้าคะนอง (Thunderstorms) เป็นพายุที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูร้อน มักเกิดราวเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน หรือในช่วงก่อนเริ่มต้นฤดูฝน พายุฤดูร้อนนั้น จะทำให้การหมุนเวียนของอากาศแปรปรวนอย่างรวดเร็ว จึงเป็นสาเหตุให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองอย่างหนัก ลมพายุพัดอย่างแรง โดยมีฟ้าแลบ ฟ้าร้อง และฟ้าผ่าเกิดขึ้น หรือในบางครั้งอาจมีลูกเห็บตกลงมาด้วย มักเกิดในระยะสั้นๆ ซึ่งบ่อยครั้งมีความเร็วลมเกิน 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ฝนที่ตกนั้นจะตกไม่นาน เพียงแค่ประมาณ 2 ชั่วโมงก็จะหยุดไป และกินพื้นที่แคบๆ ประมาณ 10-20 ตารางกิโลเมตร เมื่อฝนหยุดตกแล้วอากาศจะเย็นลง และท้องฟ้าจะเปิดอีก

การเตรียมการป้องกัน

1. ติดตามข่าวการแจ้งเตือนภัย การรายงานข่าวพยากรณ์อากาศ คำเตือนการพยากรณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมประชาสัมพันธ์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ทาวิธีป้องกันทุกด้านเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากพายุฤดูร้อน เช่น ปิดประตู-หน้าต่างให้แน่นหนา ดับไฟในเตา ปิดวาล์วแก๊ส ปลดสะพานไฟฟ้า

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุพายุฤดูร้อน

1. พยายามคุมสติให้ดีขณะมีลมพายุ
2. ไม่ควรออกมานอกอาคาร
3. ไม่ควรหลบใต้ต้นไม้ใหญ่ เพราะฟ้าอาจจะผ่าลงมาได้ เนื่องจากฟ้าจะมักผ่าลงมาในจุดที่สูงมากกว่า
4. งดเว้นการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด และโทรศัพท์มือถือชั่วคราว เพราะในช่วงที่เกิดพายุฝนฟ้าคะนองมักเกิดฟ้าผ่า อาจทำให้เกิดอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้

ขั้นตอนฟื้นฟูบูรณะ

1. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเบื้องต้นโดยด่วน ด้วยแบบรายงานเบื้องต้น
2. สำรวจความเสียหายของสถานศึกษาโดยละเอียดเพื่อประโยชน์ในการให้การช่วยเหลือ
3. หากมีสิ่งหักพัง ต้นไม้ล้ม ควรเก็บหรือจัดการให้ปลอดภัย
4. หากมีท่อประปาแตกไม่ควรใช้น้ำประปาเพราะอาจทำให้เกิดโรคได้ ควรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทราบ
5. หากมีเสาไฟฟ้าล้ม สายไฟขาดอย่าเข้าใกล้ ให้ทำเครื่องหมายเพื่อแจ้งอันตรายและแจ้งเจ้าหน้าที่มาจัดการโดยเร็ว
6. จัดทำประมาณการและรายงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

4. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง

ภัยแล้ง คือ ภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานาน จนก่อให้เกิดความแห้งแล้ง และส่งผลกระทบต่อชุมชน เกิดจากความแห้งแล้งของลมฟ้าอากาศ อันเกิดจากการที่มีปริมาณฝนน้อย หรือฝนไม่ตกเป็นระยะเวลานาน และครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ พืชพันธุ์ไม้ต่างๆขาดน้ำไม่สามารถเจริญเติบโตได้ตามปกติ เกิดความเสียหายและผลกระทบอย่างกว้างขวาง

การเตรียมการป้องกัน

1. สำรวจและจัดหาภาชนะเก็บกักน้ำ
2. ซ่อมแซมภาชนะเก็บกักน้ำที่ชำรุดให้มีสภาพพร้อมใช้งาน

3. ตรวจสอบระบบประปาในโรงเรียน
4. ประสานและจัดทำเครือข่ายเชื่อมโยงระบบส่งน้ำจากภายใน เช่น ประปาหมู่บ้าน ประปาอนามัย ประปาตำบล เทศบาล ฯลฯ
5. ประสานท้องถิ่นเพื่อขอใช้น้ำ นำส่งน้ำ เพื่อจัดเก็บในภาชนะของโรงเรียน
6. ประสานคณะกรรมการบริหารการใช้น้ำประจำหมู่บ้าน เพื่อขอใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ
7. แสวงหาแหล่งน้ำขนาดเล็กบริเวณใกล้เคียงโรงเรียน เช่น บ่อน้ำตื้น อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่สามารถใช้ได้ในช่วงภาวะวิกฤติ

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุภัยแล้งในสถานศึกษา

1. ประสานท้องถิ่น กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ เครือข่ายเชื่อมโยงระบบส่งน้ำจากภายใน และแหล่งน้ำใกล้เคียง เพื่อขอใช้น้ำ หรือนำส่งน้ำจัดเก็บในภาชนะของโรงเรียน
2. รายงานการเกิดสภาวะภัยแล้งในโรงเรียน และการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประสานขอรับการสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติ

ขั้นตอนฟื้นฟูบูรณะ

1. สำนวจความเสียหายของสถานศึกษาโดยละเอียดเพื่อประโยชน์ในการให้การช่วยเหลือ
2. รายงานตามลำดับเพื่อประสานการช่วยเหลือ

5. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน

ไฟฟ้า หมายถึงไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตาม แล้วลุกลามไปได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในป่าธรรมชาติ หรือสวนป่า

หมอกควันคือปรากฏการณ์ที่ฝุ่น ควัน และอนุภาคแขวนลอยในอากาศ รวมตัวกันในสภาวะอากาศที่ปิด ไฟฟ้าและหมอกควันที่เกิดขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศแห้งทำให้ความชื้นที่สะสมในบริเวณพื้นที่ป่าไม้ลดลง มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดไฟป่าได้มาก รวมถึงการกระทำของมนุษย์ไม่ว่าจะเกิดโดยจงใจหรือประมาท

การเตรียมการป้องกัน

1. จัดให้มีข้อมูลสำคัญในการระงับเหตุ เช่น ข้อมูลสถานีควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ ข้อมูลหน่วยดับเพลิง รถบรรทุกน้ำ รถกู้ภัยในพื้นที่ แหล่งน้ำใกล้เคียง
2. จัดเตรียมพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการเคลื่อนย้ายนักเรียนหรือทรัพย์สินของโรงเรียน
3. สร้างความรู้และความตระหนักแก่นักเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน โดยสถานศึกษาสามารถประสานความร่วมมือจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดวิทยากรให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ
4. โรงเรียนในพื้นที่เสี่ยง จัดทำแนวกันไฟรอบบริเวณโรงเรียน

การปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุไฟฟ้าและหมอกควัน

1. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการระงับเหตุ เช่น ศูนย์เฝ้าระวังและเตือนภัยในหมู่บ้านและชุมชน ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขไฟฟ้าและหมอกควัน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดกาญจนบุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

2. ประเมินความเสียหาย โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประภัยและทรัพย์สินที่เสียหาย รายงานความเสียหายให้หน่วยเหนือทราบ

การฟื้นฟูบูรณะ

1. ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ให้ความช่วยเหลือในด้านสุขอนามัย
2. กรณีมีความเสียหายเกิดขึ้น ให้รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเบื้องต้นโดยด่วน ด้วยแบบรายงานเบื้องต้น
3. จัดทำประมาณการและรายงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

6. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากการเกิดแผ่นดินไหว

แผ่นดินไหวเกิดจากการเคลื่อนตัวของชั้นเปลือกโลกในประเทศไทยมีการเกิดจาก 2 สาเหตุใหญ่ คือ

1. แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ที่มีแหล่งกำเนิดจากภายนอกประเทศ ส่งแรงสั่นสะเทือนมายังประเทศไทย โดยมีแหล่งกำเนิดบริเวณตอนใต้ของประเทศจีน พม่า ลาว ทะเลอันดามัน ตอนเหนือของเกาะสุมาตราโดยบริเวณที่ จะรู้สึกถึงแรงสั่นสะเทือนได้แก่ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพฯ
2. แผ่นดินไหวที่เกิดจากแนวรอยเลื่อนภายในประเทศไทยที่ยังมีพลัง

การเตรียมการป้องกัน

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร โดยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องแผ่นดินไหว และการปฏิบัติตนขณะเกิดเหตุ
2. ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนและแนะนำให้พ้นจากอันตราย และฝึกทักษะการปฐมพยาบาลแก่นักเรียน ครู และบุคลากร
3. จัดให้มีการฝึกซ้อมการหลบภัยจากแผ่นดินไหวแก่นักเรียน ครู และบุคลากรอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
4. ตรวจสอบอาคารเรียน อาคารประกอบ ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง
5. เตรียมแผนการสื่อสารในกรณีฉุกเฉินและการประสานงานขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติเมื่อเกิดแผ่นดินไหว

1. เมื่อเกิดเหตุการณ์ ให้ส่งสัญญาณเตือนภัยและอพยพนักเรียนบุคลากรไปยังพื้นที่ปลอดภัย ครูประจำชั้นตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและรายงานผู้บริหารสถานศึกษา
2. ปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุและนำส่งโรงพยาบาลหากจำเป็นต้องรับการ รักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
3. กำหนดเขตควบคุม ห้ามผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่อันตราย
4. ประสานงานขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล ฝ่ายปกครอง หน่วย

บรรเทา สาธารณภัย

ขั้นตอนฟื้นฟูบูรณะ

1. กรณีมีความเสียหายเกิดขึ้น ให้รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเบื้องต้นโดยด่วน ด้วยแบบรายงานเบื้องต้น
2. ตรวจสอบอาคารเรียน อาคารประกอบ ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพมั่นคงแข็งแรง
3. ประเมินการความเสียหาย รายงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัด

7. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัยในสถานศึกษา

อัคคีภัย หมายถึง ภัยอันตรายอันเกิดจากไฟที่ขาดการควบคุม ดูแล ทำให้เกิดการติดต่อกลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกไหม้ที่มีเชื้อเพลิงหนุนเนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมาความวุ่นวายก็จะมากยิ่งขึ้น

การเตรียมการป้องกัน

1. ตรวจสอบสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าในอาคารเรียน หอประชุม บ้านพักครู และอาคารอื่นๆ ในโรงเรียนว่าสายไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้ายังใช้การได้ดีหรือไม่ หากพบว่าสายไฟเก่า อุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุด อาจเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรได้ ให้โรงเรียนของงบประมาณไปยังต้นสังกัดเพื่อเปลี่ยนสายไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าใหม่
2. ตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้ภายในโรงเรียนมีการชำรุดหรือไม่ หากมีการชำรุดห้รุดนำมาใช้งาน หากมีความจำเป็นต้องใช้ ให้นำไปซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดี ปลอดภัยก่อน และไม่ควรรใช้เครื่องไฟฟ้าหลายอย่างพร้อมกันในสายพ่วงเส้นเดียว
3. ให้โรงเรียนมีการซ้อมแผนอพยพนักเรียนไปอยู่ในที่ที่ปลอดภัย ในกรณีเกิดเพลิงไหม้ โรงเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
4. ให้ทางโรงเรียนจัดหาและเตรียมอุปกรณ์ในการดับเพลิงไว้ประจำที่โรงเรียนเช่น ถังดับเพลิง ถังน้ำที่ใช้ดับเพลิง เป็นต้น
5. ประสานส่วนราชการ องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่โดยรอบให้มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลและป้องกันอัคคีภัย
6. จัดทำที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยดับเพลิงในพื้นที่และบุคคลสำคัญในการประสานขอความช่วยเหลือมีความรู้ในการระมัดระวังป้องกัน ระวังเหตุ หนีภัยจากอัคคีภัย และการแจ้งเตือนภัยโดยให้มีแผนปฏิบัติและฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ
7. จัดให้มีเวรรักษาการณ์ดูแลอย่างเคร่งครัด และหากมีเหตุการณ์ผิดปกติให้รีบรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยด่วน
8. จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ในการดับเพลิงขั้นต้น เช่น น้ำ ทราย กระจบองน้ำ เชือก บันได ขวานไม้มือเสือ ฯลฯ ตลอดจนเครื่องมือดับเพลิงที่เหมาะสมกับประเภทสื่อที่ทำให้เกิดอัคคีภัยไว้ในที่สะดวกให้พร้อมใช้งานได้ง่าย และตรวจสอบให้มีสภาพการใช้งานได้ตลอดเวลา หากมีไม่เพียงพอ ควรมีการประสานขอการสนับสนุนจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
9. ให้มีการตรวจและดูแลการจัดเก็บเอกสาร วัสดุที่อยู่ภายในอาคารและบริเวณโดยรอบให้เรียบร้อยเพื่อไม่ให้แหล่งเชื้อเพลิง

การปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย

1. ประสานขอความช่วยเหลือหน่วยดับเพลิงในพื้นที่ แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่
2. เคลื่อนย้ายนักเรียนไปอยู่ในจุดที่ปลอดภัย

การฟื้นฟูบูรณะ

1. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเบื้องต้นโดยด่วน ด้วยแบบรายงานเบื้องต้น
2. สืบหาความเสียหายของสถานศึกษาโดยละเอียดเพื่อประโยชน์ในการให้การช่วยเหลือ
3. ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานสอบสวนเขตท้องที่ในการสอบสวนสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้
4. รายงานความเสียหายให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

8. แนวปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยจากการลอบวางเพลิงและวางระเบิด

การลอบวางเพลิงและการลอบวางระเบิดเป็นสถานการณ์ด้านความมั่นคง แม้ในจังหวัดกาญจนบุรี จะมีความเสี่ยงภัยประเภทนี้ต่ำ แต่เป็นภัยที่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและอาจคาดการณ์ได้ยาก จึงต้องมีการประเมินสถานการณ์และผลกระทบอย่างสม่ำเสมอ

มาตรการป้องกันการลอบวางเพลิงและการลอบวางระเบิด

1. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคน ช่วยกันสอดส่องดูแลสถานที่ และจุดที่ล่อแหลมต่อการลอบวางเพลิงและการลอบวางระเบิด
2. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคน ช่วยกันสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่น่าสงสัยที่เคลื่อนไหว และสิ่งผิดปกติโดยรอบบริเวณสำนักงาน

การปฏิบัติเมื่อมีการชู้วางระเบิดทางโทรศัพท์

1. ผู้รับโทรศัพท์อย่าตื่นตื่นหวาดกลัวจนเกินเหตุ มีสติ ทำใจให้สงบ (จากสถิติ การโทรศัพท์ชู้วางระเบิด จะเกิดระเบิดจริงเพียง 1-5% เท่านั้น)
2. รีบเตรียมอุปกรณ์บันทึกข่าวสาร
3. พยายามจับความให้ละเอียด ปล่อยให้ผู้โทรศัพท์พูดไปเรื่อยๆอย่าขัดจังหวะ
4. ในระหว่างการพูดสนทนา ให้พยายามซักถามรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด เช่น
 - a. ระเบิดวางไว้ที่ไหน
 - b. จะระเบิดเวลาใด
 - c. ทำไมต้องวางระเบิด
 - d. วางระเบิดไว้เมื่อใด และวางไว้ด้วยวิธีอะไร
 - e. วัตถุประสงค์ชู้วางระเบิดไว้ในลักษณะใด
5. พยายามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้โทรศัพท์ชู้ให้มากที่สุด
 - f. วัน เวลา ที่รับโทรศัพท์
 - g. เพศ อายุประมาณ
 - h. สภาพจิตใจระหว่างสนทนา
 - i. สังเกตสำเนียง ภาษาที่ใช้ คำพูด
 - j. เสียงต่างๆที่เข้ามาระหว่างสนทนา
 - k. พยายามชวนพูดคุยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อรวบรวมข้อมูลของการชู้
6. การติดตั้งโทรศัพท์ชนิดแสดงหมายเลขเข้า
7. ถ้าเป็นไปได้ให้ให้พ่วงเครื่องโทรศัพท์เครื่องอื่นให้มีผู้ร่วมฟังด้วย หรือเปิดเครื่องบันทึกเสียงถ้ามีเตรียมไว้
8. ให้แจ้งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที
9. บันทึกตามแบบบันทึกข้อมูลชู้วางระเบิด รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยด่วน

แนวปฏิบัติเมื่อพบวัตถุต้องสงสัยว่าเป็นวัตถุระเบิด หากพบวัตถุต้องสงสัยว่าเป็นวัตถุระเบิด ให้ปฏิบัติดังนี้

1. อย่าแตะต้อง และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปใกล้วัตถุต้องสงสัย
2. กั้นบริเวณที่วัตถุต้องสงสัยนั้นไว้
3. นำยานอกรถยนต์มาวางครอบวัตถุต้องสงสัย โดยวางซ้อน 3 – 4 ชั้น
4. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเร็วที่สุด และคอยพบเพื่อชี้แจงรายละเอียด

ในกรณีที่พบว่าเป็นอุปกรณ์ก่อวินาศกรรมแน่ชัดแล้ว ถ้าเป็นการก่อวินาศกรรมด้วยไฟ ผู้พบเห็นควรจัดการแก้ไขเพื่อมิให้มีสิ่งเสริมการลุกไหม้ ถ้าเป็นวัตถุระเบิด ผู้จัดการต้องเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญและมีประสบการณ์ วิธีที่ดีที่สุดคือ หาหนทางให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินให้มากที่สุด ด้วยความเยือกเย็น มีสติ ไม่ตื่นเต้น โดยปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้

1. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที
 2. ออกจากเขตอันตรายโดยเร็ว และพยายามร่วมมือกับบุคคลอื่น ๆ กันมิให้มีผู้อื่นเข้าไปในเขตอันตรายประมาณ 100 เมตร
 3. ปิดไฟฟ้า ท่อแก๊ส ท่อเชื้อเพลิง ที่ไปสู่เขตอันตราย
 4. ถ้ามีกระสอบทราย ให้วางไว้โดยรอบ สูงเกิน 1 เท่าของความสูงของระเบิด แต่อย่าวางกระสอบทรายทับระเบิด เพราะจะทำให้แรงระเบิดสูงขึ้นถ้ามีการระเบิด หรือมีเครื่องช่วยลดแรงระเบิดอื่นๆ เช่น ยางรถยนต์ ให้นำไปครอบไว้ 3 – 4 ชั้น
 5. ถ้ามีเวลาเพียงพอ อาจเคลื่อนย้ายวัตถุติดไฟ และวัตถุเล็กๆ ออกจากบริเวณใกล้เคียง แต่ต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงเชือก ลวด หรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะโยงไปสู่วัตถุระเบิด อย่าดึงหรือแตะต้องเป็นอันขาด
 6. อย่าแตะต้อง หรือ กู้ระเบิดเป็นอันขาด ต้องรอให้ผู้มีความชำนาญมากู้ระเบิดเท่านั้น
- รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเบื้องต้นโดยด่วนทางโทรศัพท์

การปฏิบัติเมื่อมีผู้ส่งจดหมายหรือกล่องพัสดุ

1. ตรวจสอบความถูกต้องของการจำหน่ายซอง สังกะและพิจารณาชื่อผู้รับและผู้ส่งมีความถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ลายมือหรือตัวพิมพ์ เป็นตัวหนังสือที่คุ้นเคยหรือไม่ รวมทั้งโอกาสและเหตุผลในการส่งสิ่งของมาให้
2. สังเกตน้ำหนักและความสมดุลของน้ำหนัก หากมีความหนักมากเกินสมควร หรือมีความหนักที่ด้านใดด้านหนึ่ง ให้ตั้งข้อสังเกตไว้ก่อน
3. สังเกตรอยเปื้อนหรือรอยต่างคล้ายคราบน้ำมันและอาจมีกลิ่น ใช้ความรู้สึกสัมผัส และจดหมายปกติดจะเป็นแผ่นกระดาษพับ หากพบเป็นแผ่นแข็งหรือมีความหนุ่นมือ หรือพบเส้นลวดเล็กบาง ที่อาจซ่อนพรางเอาไว้ หรือรูเล็กๆ ที่เจาะไว้ให้ตั้งข้อสงสัยไว้ก่อน
5. ในกรณีที่สงสัยว่าเป็นวัตถุระเบิด ให้ดำเนินการดังนี้
 - o แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ
 - o นำจดหมายหรือสิ่งของที่ต้องสงสัยไปวางในที่โล่งแจ้ง และให้ห่างจากตัวอาคารให้มากที่สุดอย่าตัดงอ บิด เขย่า หรือกระแทก รวมทั้งอย่าตัดเชือกที่ผูกอยู่ และอย่านำไปล้างหรือแช่น้ำ หรือเก็บในตู้เก็บเอกสาร
 - o กั้นผู้ไม่เกี่ยวข้องออกไปอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัย และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวัตถุระเบิด
6. ข้อพิจารณา
 - อย่ารับสิ่งของจากบุคคลแปลกหน้าที่ไม่รู้จัก รวมทั้งสิ่งของที่ไม่ได้สั่ง หรือผู้ที่นำมาส่ง

แบบฝึกปฏิบัติ

- อย่าให้คนส่งของเข้ามาในบ้าน
- ถ้าทำได้ให้จดชื่อ และที่อยู่ของผู้ส่งไว้ด้วย
- การฝากสิ่งของไว้ให้บุคคลอื่น การแนะนำให้ส่งกับผู้ที่มีชื่อโดยตรง ไม่ควรรับฝาก
- บันทึก วัน เวลา ชื่อผู้รับ-ผู้ส่ง ให้ครบถ้วน

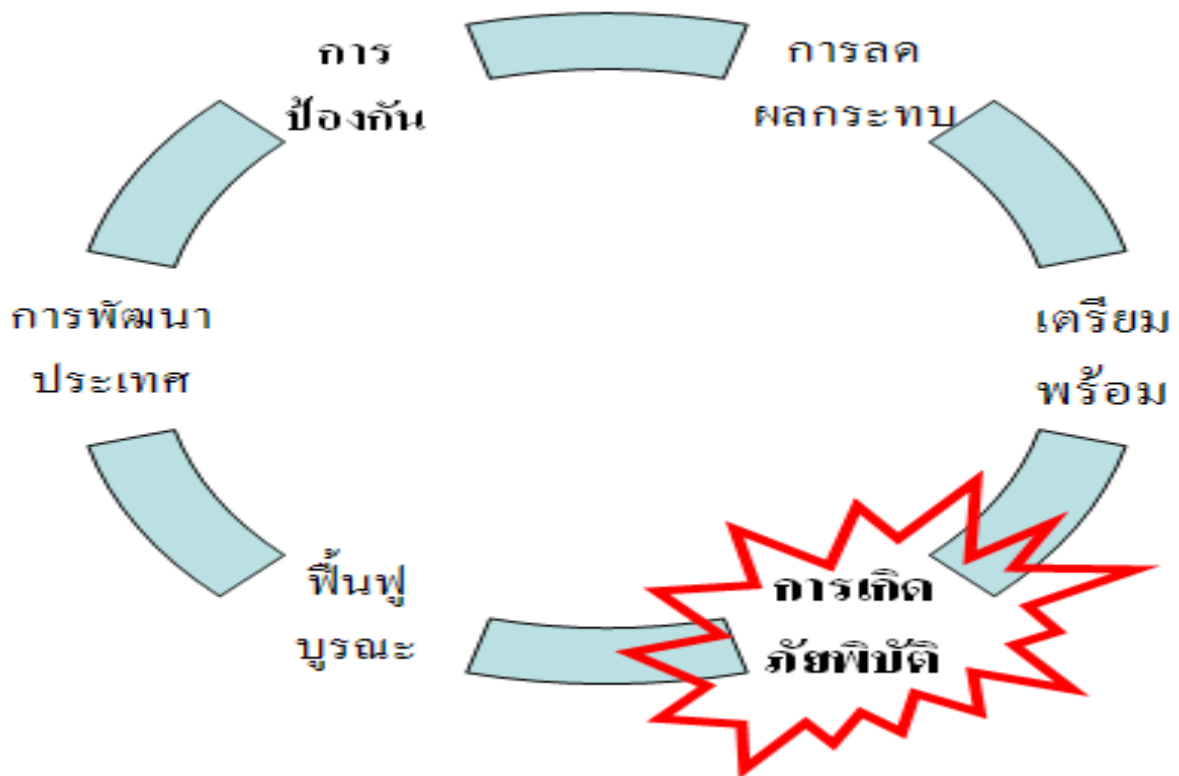
7. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเบื้องต้นโดยด่วนทางโทรศัพท์ (ตามแบบรายงาน

การบริหารด้านฉุกเฉินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

วงรอบการบริหารจัดการภัยพิบัติ

ในการบริหารจัดการเพื่อเตรียมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภัยพิบัติในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพบังเกิดผลกระทบเสียหายน้อยที่สุดจะต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จึงกำหนดวงรอบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การป้องกันและการลดผลกระทบ
2. การเตรียมพร้อม
3. การเกิดภัยพิบัติ
4. การฟื้นฟูบูรณะ
5. การพัฒนา

1. การป้องกัน และการลดผลกระทบ

การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยง หรือประวิงเวลาการเกิดภัยพิบัติ หรือมุ่งลดผลกระทบ ลดความเสียหายความรุนแรง เพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สถานที่สำคัญ กำแพงป้องกันน้ำล้นตลิ่งเพื่อ

ป้องกันน้ำท่วม , การทำแนวกันไฟ, การใช้มาตรการทางกฎหมายกำหนดพื้นที่หวงห้าม, การพัฒนาสิ่งปลูกสร้างให้ทนต่อแผ่นดินไหว ,การออกระเบียบการควบคุมการออกแบบก่อสร้างอาคาร มองใกล้ตัวรามานอีกนิด ก็คือระบบการป้องกันอัคคีภัยภายในอาคาร ที่ในทางทฤษฎี มีกฎหมายควบคุมอาคาร อยู่ครอบคลุมการป้องกันพอสมควร แต่ในทางปฏิบัติ การตรวจสอบมาตรฐานการติดตั้งสภาพของระบบป้องกัน ยังไม่เข้มงวดเห็นได้จากเมื่อเกิดอัคคีภัยหลายครั้ง ก็จะมีการค้นพบความบกพร่องของระบบต่างๆ เช่น ระบบฉีดน้ำอัตโนมัติ ที่อาจจะมิให้เห็นแต่แรงดันไม่พอหรือระบบชำรุดใช้การไม่ได้ ,ทางหนีไฟที่ไม่ได้มาตรฐาน ทางแคบเกินไป ไฟฉุกเฉินใช้การไม่ได้ เจ้าของอาคารหรือผู้รับผิดชอบต้องมีจริยธรรมและมีความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ไม่ควรลารายจ่ายเรื่องเหล่านี้ เพียงเพื่อผลกำไรของตนเอง ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องการการบูรณาการทรัพยากรทุกส่วนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการวางแผนในทุกด้านเช่นการป้องกันน้ำท่วมควรร่วมกับเจ้าหน้าที่ชลประทาน,หาข้อมูลสถิติปริมาณน้ำในแต่ละห้วง,เจ้าหน้าที่รับผิดชอบเรื่องระบบการระบายน้ำของเมือง ,ดูแผนที่ภูมิศาสตร์ว่าที่จะท่วมในแต่ละห้วงมาจากไหน , ติดต่อจังหวัดข้างเคียงหรือหน่วยเหนือในเรื่องที่พื้นที่ตนเองทำไม่ได้ เช่นการระบายน้ำต่อจากพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพราะน้ำบนแผ่นดินไม่หายไปไหนเพียงแค่เปลี่ยนที่อยู่เป็นภัยที่มีความต่อเนื่องเกี่ยวพันกับพื้นที่ข้างเคียง ดังนั้นการวางแผนจากคนคนเดียวหรือความรู้สึกแบบที่บางหน่วยงานทำแบบใช้แรงงานจำนวนมากนั้น เช่น การให้ผู้บริหารระดับสูงหรือนักการเมืองท้องถิ่นมาเดินดูและชี้แนวการวางกระสอบทรายสร้างเขื่อนกันน้ำ โดยไม่ได้คิด ตามหลักวิชาการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพภูมิประเทศ , เส้นทางระบายน้ำ และแหล่งที่มาที่แท้จริงของน้ำที่เป็นส่วนเกิน และที่สำคัญไม่ได้คิดวางแผนจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ทำให้เมื่อเกิดเหตุการณ์ มีผลกระทบที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นจำนวนมาก เช่น การกั้นน้ำจากอีกแห่งไปยังพื้นที่อีกแห่ง โดยไม่ได้ชี้แจงให้พื้นที่ที่ต้องได้รับผลกระทบทราบล่วงหน้า,การสูญเสียทรัพยากรจำนวนมากโดยไม่สามารถแก้ปัญหาใดๆได้ เป็นต้น

ในทางปฏิบัติการป้องกันมักจะไม่ได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น ตัวเมืองเชียงใหม่และหาดใหญ่เคยประสบปัญหาน้ำท่วมตอนที่น้ำหลาก ทุกส่วนงานแห่งกันวางแผนป้องกันกันสุดลูกดกตอนนี้คลองระบายน้ำในตัวเมืองหลายแห่งมีวัชพืชน้ำ ,ต้นเขินทั้งดินโคลนและขยะ คงไม่มีอะไรอธิบายไปได้ดีกว่าคำว่า "ไฟไหม้ฟาง" และล่าสุดคือเหตุการณ์น้ำท่วมที่ตอนนี้ ต่างท้องที่ต่างคิดวิธีการ โดยไม่ได้คุยกับพื้นที่ข้างเคียงหรือวางแผนในภาพรวม กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันระดับประเทศเพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้องของแผน และสุดท้ายก็จะกลายเป็นรูปเดิมใครเสียงดัง หมู่มาก ครองพื้นที่สื่อได้ก็จะได้สร้าง แต่ปัญหาก็ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง

2. การเตรียมพร้อม

หมายถึงมาตรการต่างๆที่เตรียมขึ้นเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษา ครู นักเรียน , องค์กร,ชุมชน หรือประชาชน สามารถที่จะเผชิญ และรับสถานการณ์ได้ทันทั้งที่และมีประสิทธิผล (Effectively) มาตรการที่ใช้ได้แก่ การจัดทำ, ปรับปรุงแผนป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ, การจัดทำมีระบบแจ้งเตือน, การอพยพนักเรียน, การจัดระบบการติดต่อสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน, การฝึกอบรม ชักซ้อม ทดสอบระบบต่างๆ โดยการปฏิบัติในขั้นตอนนี้จะมี

2.1 การแจ้งเตือน "Warning"

2.2 การปฏิบัติช่วงชี้ชัดว่าจะเกิดเหตุภัยพิบัติ (Threat)

2.3 การเฝ้าระวัง (Precaution)

ในขั้นตอนนี้ ในภาคธุรกิจในแต่ละประเทศ เริ่มมีการตื่นตัว โดยเฉพาะในเรื่องมาตรการความปลอดภัยต่าง การเตรียมแผนเผชิญเหตุ การชักซ้อมอุปกรณ์เตือนภัย ปัญหาที่มักเกิดขึ้นของการเตรียมการประการหนึ่งคือการชักซ้อม ที่ในระบบราชการของไทยจะเน้นที่การสร้างภาพความสวยงามความพร้อมมากกว่าการฝึกให้เห็นข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นจริง ต้องยอมรับความจริงว่างานตอบสนองต่อภัยพิบัติ เป็นงานที่มีแต่เสมอตัว คนที่ต้องเสียสละแล้วเข้าใจภาพเหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ หากการสร้างภาพสถานการณ์การฝึกที่สมจริง มีการวางระบบ

การฝึกที่ไม่ใช่การสาธิต หรือ การแสดง ก็จะช่วยให้อุปกรณ์พร้อมตั้งแต่ยามปกติ แต่คงจะเปลี่ยนแปลง ทัศนคติ เรื่องการซ้อมแบบสาธิตได้ยาก เพราะกลายเป็นค่านิยมหลักของคำว่า “ การแสดงความพร้อมไปแล้ว ” ภาพจากสื่อ คงจะบอกได้ดีว่าทุกครั้งที่มีการซ้อมต้องเรียกสื่อไปดู และออกมาแถลงว่าตนเองพร้อม แต่ที่จริงแล้วยังต้องปรับปรุงอีก มาก ซึ่งหากยังไม่ยอมรับความจริง ก็คงต้องเผชิญกับชะตากรรมเช่นนี้ต่อไป

3. การเกิดภัยพิบัติ

ในขั้นนี้ จะเป็นการปฏิบัติการทันทีเมื่อเกิดภัยพิบัติ อาจเรียกได้ว่า เป็นการปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Respond) โดยปกติจะให้ความสำคัญกับการช่วยชีวิต และการป้องกันทรัพย์สินเสียหาย มาตรการที่นำมาใช้ได้แก่

3.1 การปฏิบัติตามแผน เป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้และชี้แจงให้กับส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับ สถานศึกษา ครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา และ ประชาชนผู้ประสบภัย หัวใจสำคัญ คือการฝึกซ้อมการ ปฏิบัติอย่างจริงจัง และที่สำคัญคือการตั้งจุดบัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่ให้ได้ จะต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ด้วย ยานพาหนะ ที่มีอยู่ มีที่ปลอดภัย มีเครื่องมือสื่อสาร แผนที่แผนผัง ฐานข้อมูลที่พร้อมที่จะประสานความช่วยเหลือ ซึ่งโดยทั่วไป การช่วยแบบท้องถิ่นของไทยจะลืมนึกถึงจุดนี้หรือไม่ให้ความสำคัญ(เป็นเพราะอาจจะต้องไปรอรับ เจ้าหน้าที่ทำให้ระดับผู้บริหารผู้นำทุกคนจะแห่ลงไปทำงานเลยโดยขาดการวางแผนประสานงาน และเกิดความสับสน ในการบริหารจัดการบัญชาการ มองเห็นภาพรวมและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม ข้อได้เปรียบของการตั้งจุด บัญชาการเหตุการณ์คือ จะทำให้ สถานศึกษานั้นๆ รู้ว่าระดับของภัยขนาดไหน , ที่ใด ใครเดือดร้อนบ้าง ทรัพยากร ในการบรรเทาสาธารณภัยของตนเองมีเท่าไร และต้องการเพิ่มเติมอีกเท่าไร แค่นั้น จะทำให้สะดวกในขั้นต่อไป

3.2 การใช้ระบบป้องกัน คือการใช้ระบบที่ได้วางแผนเตรียมการไว้ในการรับผลกระทบที่เกิดขึ้น

3.3 การอพยพ คือ การเคลื่อนย้ายคนออกจากพื้นที่ที่กำลังจะเกิดภัยพิบัติหรือมีแนวโน้มจะเกิดภัย พิบัติไม่ใช่เกิดแล้วค่อยอพยพแบบที่เป็นอยู่ เพื่อรักษาชีวิต หรือทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ โดยสามารถกระทำ ตั้งแต่ก่อนหรือในระหว่างที่ระดับความรุนแรงของภัยพิบัติไม่มากพอ ที่จะเข้าไปช่วยเหลือโดยไม่มีความเสี่ยงมาก ต่อชีวิต ผู้ช่วยเหลือ ซึ่งต้องอาศัยการวางแผนตั้งแต่ในขั้นที่ 1 โดยการคำนวณเวลาและจุดตัดสินใจจะต้องพิจารณา จากเวลาเคลื่อนย้ายปกติไม่ได้ เพราะ ยานพาหนะ, ถนน , แรงงานคนขนของมีจำกัด เวลาการอพยพจะมากกว่า การเดินทางปกติหลายเท่าตัว ดังนั้น การตัดสินใจมีความสำคัญมาก จะต้องตัดสินใจจากการคาดการณ์ไม่ใช่ ตัดสินใจจากการเห็นภัย เพราะส่วนมากแล้วจะไม่มีทางทันเวลา, หากไม่มีแผนในขั้นที่ 1 การอพยพนั้นจะโกลาหลแบบ ที่เป็นอยู่ในหลายพื้นที่ ข้อดีของการนำคนมาที่จุดอพยพคือจะสามารถส่งความช่วยเหลือได้ง่ายในทรัพยากรที่จำกัด , ลดการเสียชีวิตจากการจมน้ำ หรือ การอพยพเมื่อน้ำขึ้นท่วม ในช่วงที่เรือต้องกระจายไปแจกของหลายๆบ้าน ทำให้ เมื่อถึงเวลาต้องอพยพเนื่องจากสถานการณ์บังคับกระทำไม่ได้

3.4 การค้นหาช่วยชีวิต (ค้นหา,กู้ภัย) คือ การค้นหาช่วยเหลือผู้รอดชีวิตระหว่างหรือหลังเกิดภัย พิบัติ เป็นงานที่ต้องให้ความเร่งด่วนเป็นลำดับแรกในห้วง 24-72 ชม. หลังเกิดเหตุ ขึ้นอยู่กับชนิดและความร้ายแรง ของ ภัยพิบัติ เจ้าหน้าที่จะต้องกำหนดแผนไว้เสมอ

3.5 การแจกจ่ายอาหารและยารักษาโรค การปฐมพยาบาล,และการจัดที่พักพิงชั่วคราว ส้วมเคลื่อนที่, การบริหารจัดการของเสีย คือ การให้ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตกับผู้ประสบภัยหรือผู้อพยพจากพื้นที่ที่มีแนวโน้ม จะเกิดภัยพิบัติโดยความเร่งด่วนจะเป็นลำดับหลังจากการกู้ภัย เพราะในห้วง 6 ชม.แรก ความต้องการอาหาร น้ำอาจจะไม่มากเท่ากับการการช่วยชีวิตคนที่ตกอยู่ในอันตราย อพยพคนเป็นความเร่งด่วนแรก

3.6 การสำรวจและประเมินความเสียหาย คือ การปฏิบัติเพื่อสำรวจความเสียหายและความต้องการ ความช่วยเหลือ ในแต่ละพื้นที่อาจจะมีความต้องการที่แตกต่างกัน ทั้งชนิดความต้องการ ปริมาณความต้องการ นอกจากนี้ยังเกี่ยวพันในขั้นของการฟื้นฟูอย่างมาก เป็นขั้นตอนที่ทำให้ใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดได้อย่างเหมาะสม การ สำรวจและประเมินจะมีประสิทธิภาพก็ขึ้นอยู่กับฐานข้อมูลที่ต้องทำไว้ตั้งแต่ขั้นที่ 1

4. การฟื้นฟูบูรณะ

เป็นการช่วยเหลือนักเรียน ชุมชนที่ประสบภัย ให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ ภายหลังจากภัยพิบัติผ่านพ้นไป อาจจะต้องใช้เวลานานกว่าตั้งแต่หลายเดือนจนถึงหลายปี เป็นขั้นตอนที่จะเชื่อมโยงบรรดากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ และการพัฒนาประเทศเข้าด้วยกัน เพื่อให้มั่นใจว่าผลของภัยพิบัติจะสะท้อนไปสู่การวางนโยบายที่เหมาะสม ขั้นตอนนี้ครอบคลุมถึงการประยุกต์ใช้ประสบการณ์ การจัดการภัยพิบัติ และการวางโครงการพัฒนาในอนาคต

5. การพัฒนา

เป็นขั้นตอนที่สืบเนื่องเกี่ยวข้องกับขั้นการฟื้นฟูบูรณะ โดยเฉพาะในเรื่องของการปรับแผนการพัฒนาสถานศึกษาในภาพรวม ผลของภัยพิบัติจะต้องนำมาพิจารณาในการปรับแผนในการพัฒนาสถานศึกษาในทุกแง่มุม อาคารสถานที่ ด้านวิชาการในเรื่องการเรียนการสอน เป็นต้น

การบริหารเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ก. คำแนะนำ เหตุการณ์ฉุกเฉิน คือเหตุการณ์ใหญ่ ๆ ที่เกิดขึ้นมีผลให้นักเรียน โรงเรียน เจ้าหน้าที่หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น รวมทั้งสิ่งที่จะเกิดทางธรรมชาติ หรือมนุษย์เป็นคนทำให้เกิดอุบัติเหตุ ผลโดยรวมคือ ทำความเสียหาย บาดเจ็บ ล้มตาย หรือทำให้การปฏิบัติงานเสียหายหรือต้องหยุด ขาดการต่อเนื่องของกิจการ

ฉะนั้น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนและฝึกอบรมครูและนักเรียน เจ้าหน้าที่ในการที่จะสามารถตอบโต้เหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

เหตุการณ์ฉุกเฉินส่วนบุคคล Personal Emergency	เหตุการณ์ฉุกเฉินทางกายภาพ Physical Emergency
<ul style="list-style-type: none">- การคุกคามอย่างรุนแรง- การบุกรุกโดยคนร้ายที่มีอาวุธ- การชู้วางระเบิด- การบาดเจ็บสาหัสหรือตาย- การบุกรุก- เหตุการณ์ฉุกเฉินทางการแพทย์- เด็กหาย	<ul style="list-style-type: none">- สารเคมีหก รั่วไหล แผ่นดินไหว เพลิงไหม้ น้ำท่วม แก๊สรั่ว ไฟฟ้าดับ พายุฝนฟ้าคะนอง

ข. หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน

สาธารณภัยในสถานการณ์ฉุกเฉิน

ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา

- จัดให้มีการทำแผนฉุกเฉินโดยมีขั้นตอนที่สามารถครอบคลุม แก่ไขสถานการณ์ ให้ความคุ้มครองในความปลอดภัยของนักเรียนและเจ้าหน้าที่

- ทำการปรับปรุงแก้ไขแผนตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี

-

มั่นใจว่ามีการทดสอบแผนสม่ำเสมอ

- ให้ดำเนินการติดต่อ ประสานงานกับหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

- เข้าร่วมในการฝึกอบรมดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแผนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

- เป็นผู้นำขณะเกิดเหตุฉุกเฉิน
- แนะนำแนวทาง นโยบายแก้ไขปรับปรุงให้กับผู้บริหารสถานศึกษา
- แต่งตั้งผู้อำนวยการฉุกเฉินหากจำเป็น
- สนับสนุนแนะนำแนวทางในการพัฒนาแผนตอบโต้เหตุฉุกเฉินและการฝึกอบรม
- พัฒนาประสานงานการเตรียมการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ต่างๆ
- ให้ความร่วมมือในการเตรียมแผนฉุกเฉิน
- จัดให้มีการฝึกแผนฉุกเฉินทบทวนแก้ไขปรับปรุงแผน
- จัดให้มีที่เก็บอุปกรณ์ฉุกเฉินและอุปกรณ์อื่นๆที่จำเป็นในการปฏิบัติการฉุกเฉิน
- ให้ความร่วมมือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐอื่น ๆ

เจ้าหน้าที่อื่นๆและคณะกรรมการสถานศึกษา

- สนับสนุนในการพัฒนาแผนตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- เข้าร่วมในการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- เป็นผู้นำนักเรียนขณะเกิดเหตุฉุกเฉิน
- อบรมเด็กนักเรียน นักศึกษา ในการป้องกันดูแลตนเองและเพื่อน ๆ ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุฉุกเฉินหรือ เหตุภัยพิบัติต่าง ๆ
- เข้าร่วมในการฝึกแผนฉุกเฉิน
- เข้าร่วมฝึกอบรมในการปฐมพยาบาล
- จัดให้มีการดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือ อุปกรณ์เปิดปิด น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้
- จัดให้มีการตรวจสอบความปลอดภัยของสถานศึกษา และรายงาน แนะนำแนวทางแก้ไข
- สนับสนุนช่วยเหลือครู อาจารย์และนักเรียน นักศึกษา เช่น การตามหาเด็กหาย

ค. 4 “R” สำหรับดำเนินการเริ่มแผนฉุกเฉิน

- ลด Reduction จัดให้มีการป้องกันเตรียมการ
- พร้อม Readiness จัดให้มีการฝึกความพร้อม
- ตอบโต้ Response ให้อุบัติการณ์การตอบโต้เหตุฉุกเฉินต่าง ๆ
- ฟื้นฟู Recovery ตรวจสอบทำตามแผนที่วางไว้หลังจากเกิดเหตุการณ์ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วม จะเป็นการทำให้แผนฉุกเฉินและแผนตอบโต้เหตุฉุกเฉิน สามารถปฏิบัติได้จริง

ง. การเตรียมความพร้อม Readiness รับผิดชอบ ให้คำแนะนำ ปรึกษาในการจัดทำแผนตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน โดยให้ทุกคนได้ทำความเข้าใจกับปัญหาและเหตุการณ์ต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นในการที่จะหามาตรการป้องกัน และลดความสูญเสีย ให้น้อยที่สุดแก่ชีวิตและทรัพย์สิน แผนที่จะทำนี้เพื่อให้ทุกคนปลอดภัยหากเกิดเหตุขึ้น

ถึงแม้ว่าในแต่ละสถานศึกษาจะมีแบบแผนที่จะแตกต่างกันในด้านของสภาพแวดล้อมใดๆ ก็ตาม แต่หัวข้อหลัก ในแผนฉุกเฉินนั้นจะต้องมีหัวข้อสำคัญที่ประกอบด้วย

- ตารางรายชื่อ เบอร์โทรศัพท์ ของเจ้าหน้าที่ ครูอาจารย์ที่มีหน้าที่เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
- แผนภูมิของสถานศึกษา
- รายละเอียดขั้นตอนการช่วยเหลือ ให้กับเจ้าหน้าที่ เด็ก ผู้มาติดต่อ ผู้ที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง
- ตารางการปฐมพยาบาล
- ข้อมูล การปฏิบัติของผู้มาติดต่อ

- ขั้นตอนการอพยพหนีไฟ รวมทั้งหน้าที่ของผู้นำการปฏิบัติการการแก้ไขเหตุการณ์

การปฐมพยาบาล สถานศึกษาต้องจัดให้มี

- การฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ ครู อาจารย์ ให้สามารถทำการปฐมพยาบาล และมีจำนวนสัดส่วนที่พอดีกับนักเรียนนักศึกษา
- มีการทบทวนการอบรมการปฐมพยาบาลทุกปี
- แจ้งให้ทุกคนรับทราบว่า ใครคือผู้ที่รับผิดชอบในการปฐมพยาบาลของสถานศึกษา
- จัดให้มีห้องพยาบาล หนึ่งห้องต่อนักเรียนหนึ่งร้อยคน

ให้สถานศึกษาจัดให้มี

- จัดให้มี อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ เพียงพอต่อจำนวนคน และมีครอบคลุมในทุกๆ อาคารและพื้นที่ เช่น โรงฝึกงาน สระว่ายน้ำ ห้องปฏิบัติการ
- จัดให้มีชุดปฐมพยาบาล ในกรณีไปศึกษานอกโรงเรียน

การฝึกอพยพฉุกเฉินหนีภัย

การฝึกซ้อมมีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้มั่นใจว่าครูอาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ สามารถที่จะปฏิบัติตนเมื่อเกิดเหตุได้ และยังเป็น การทดสอบแผนฉุกเฉินที่ได้ทำไว้ว่า สามารถทำได้ สมจริงอย่างที่ต้องการหรือไม่ การฝึกซ้อมสามารถร่วมทำกับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงกู้ภัยของเทศบาลของพื้นที่ที่รับผิดชอบสถานศึกษานั้นๆ

เจ้าหน้าที่ดูแล

จะต้องมีเจ้าหน้าที่ ครู อาจารย์ รับผิดชอบดูแล ช่วยเหลือผู้คนที่ประจำอยู่ในแต่ละสถานที่ เพื่อทำการปิดไฟฟ้า น้ำ แก๊ส แล้วแต่กรณี ถ้าหากมีลิฟท์ขึ้นลงภายในตึก จะต้องมีการสั่งห้ามใช้เด็ดขาด และจะต้องแน่ใจว่าไม่มีบุคคลใดติดอยู่ภายในอาคารนั้น

ข้อมูลฉุกเฉินและการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ ครูอาจารย์ นักเรียน หรือทุกคนเมื่อเข้ามาทำการติดต่อ จะต้องทราบถึงข้อมูล แนวทางปฏิบัติ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน ซึ่งอาจจะประกอบด้วย

- ป้ายแผนภูมิ ที่ตั้ง บอกเส้นทางอพยพหนีภัยของทุกพื้นที่ จุดนัดหมาย ทางออกฉุกเฉิน ทางหนีไฟ
- ป้ายแสดงอุปกรณ์ดับเพลิง ชุดปฐมพยาบาล
- ข้อมูลฉุกเฉินต่างๆ สมุดคู่มือในการแก้ปัญหา การทดสอบ การฝึกอบรม
- แผน ข้อมูล ฉุกเฉินต่างๆ สำหรับผู้มาติดต่อ
- ขั้นตอนการปฐมพยาบาล ของเหตุบาดเจ็บต่างๆ

การฝึกอบรม จะต้องทำการฝึกอบรม มีข้อมูลประวัติการฝึกอบรม ในเรื่องของการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุให้กับเจ้าหน้าที่ ครูอาจารย์ทุกคน เช่น

- ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ ผู้รับเหมารายใหม่
- นักเรียนนักศึกษา ผู้มาติดต่อ
- ในกรณีที่มาการเปลี่ยนแปลงข้อมูล รายละเอียดใหม่
- ทบทวนการฝึกอบรมประจำปี

จ. การตอบโต้เหตุการณ์ฉุกเฉิน สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการจัดทำแผนฉุกเฉิน ในการบริหารเหตุการณ์ร้ายต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

ฉ. การฟื้นฟูกลับสู่สภาพเดิม คณะอำนวยการบริหารสถานศึกษา จะต้องจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือ หรือ ทบทวนข้อสรุป ข้อแก้ไข ข้อชี้แนะ หากว่าแผนที่เขียนไม่สามารถที่จะแก้ไขได้หลังจากการฝึกซ้อม ก็สามารถแก้ไขได้เพื่อทดสอบในการฝึกซ้อมครั้งต่อไป รวมทั้งการแก้ไขเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ตารางการตรวจสอบความพร้อมในการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน

ที่	รายการ	มี	ไม่มี
๑.	รายนามของเจ้าหน้าที่ตอบโต้เหตุฉุกเฉิน	☐	☐
๒.	รายชื่อของเจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา ทั้งหมด	☐	☐
๓.	ตารางการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่และผู้ตอบโต้เหตุฉุกเฉิน	☐	☐
๔.	รายงานการทดสอบการซ้อมแผนฉุกเฉิน ความถี่ในการทดสอบ	☐	☐
๕.	รายงานการตรวจสอบอุปกรณ์ดับเพลิงและเกิดเหตุฉุกเฉิน	☐	☐
๖.	รายชื่อโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องหากเกิดเหตุ	☐	☐
๗.	แผนภูมิ แผนที่ของสถานศึกษา สถานีตำรวจ	☐	☐
๘.	แผนรองรับในการช่วยเหลือผู้ที่พิการทางร่างกาย	☐	☐
๙.	ห้องปฐมพยาบาลหากว่ามีจำนวนนักเรียน นักศึกษา เจ้าหน้าที่กว่า 100 คน	☐	☐
๑๐.	มีเจ้าหน้าที่ผ่านการฝึกอบรม การปฐมพยาบาล หากมีนักเรียน เจ้าหน้าที่มากกว่า 50 คน	☐	☐
๑๑.	สถานที่สำหรับปฐมพยาบาล และเวชภัณฑ์	☐	☐
๑๒.	ป้ายบอกสัญญาณฉุกเฉิน – ความปลอดภัยทั่วบริเวณ	☐	☐
๑๓.	รายละเอียดการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินในแต่ละกรณี	☐	☐
๑๔.	มีหลักฐานยืนยันว่าได้มีการอบรม ประชุมให้กับเจ้าหน้าที่ ครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องทุกคน	☐	☐

การจัดทำแผนภูมิและแผนผังพื้นที่

ในแผนฉุกเฉินจะต้องมีแผนภูมิของอาคารสถานที่ทั้งหมดของสถานศึกษาซึ่งต้องมีรายละเอียดประกอบด้วยรายการต่างๆ ดังนี้

- อาคารเรียน
- จุดรวมพล ของแต่ละเขต
- จุดตำแหน่งของสัญญาณฉุกเฉิน
- เครื่องมืออุปกรณ์ดับเพลิงชนิดต่าง ๆ
- ทางหนีไฟ
- ที่เก็บเวชภัณฑ์
- โทรศัพท์ และเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉิน
- รายชื่อ จำนวนของเจ้าหน้าที่ตอบโต้เหตุ

หากว่าจำเป็น แผนภูมิอาจจำเป็นต้องชี้แจงรายละเอียด

- ชื่อถนนที่ตั้ง
- ประตูทางเข้าออก บันได
- ทางลง
- แผงควบคุมไฟฟ้า
- โรงทำอาหาร
- ที่เก็บแก๊ส น้ำมัน

แผนเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ในการเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ เพื่อเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จึงกำหนดแผนการดำเนินการเพื่อเตรียมการป้องกันภัยทางธรรมชาติไว้เป็น 3 ระยะดังนี้คือ

1. แผนระยะที่ 1 ระยะสั้นกำหนดตั้งแต่ ธันวาคม 2554 – มกราคม 2555
2. แผนระยะที่ 2 ระยะปานกลางกำหนดตั้งแต่ มกราคม 2555 – ธันวาคม 2555
3. แผนระยะที่ 3 (แผน 3 ปี) ระยะยาวกำหนดตั้งแต่ มกราคม 2555 – ธันวาคม 2557

1. แผนระยะที่ 1 ธันวาคม 2554 – มกราคม 2555

รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน

1. ดำเนินการประสานกับหน่วยงานภาครัฐราชการในจังหวัดกาญจนบุรี
2. ฝึกอบรมครูแกนนำในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยง
3. คัดเลือกโรงเรียนต้นแบบในการเตรียมการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ
4. จัดดำเนินการซ้อมแผน (ปฏิบัติการสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน)

2. แผนระยะที่ 2 มกราคม 2555 – ธันวาคม 2555

รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน

1. จัดทำหลักสูตร/เนื้อหาหลักสูตรด้านการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติในสถานศึกษา
2. ดำเนินการจัดกรเรียนการสอนตามหลักสูตร
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ร่วมกับสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
4. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
5. นำเสนอผลงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

3. แผนระยะที่ 3 มกราคม 2555 – ธันวาคม 2557

รายละเอียดกิจกรรมการดำเนินงาน

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนในด้านการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ

2. รณรงค์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการจัดกิจกรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยมุ่งก่อให้เกิดความรู้สึก
ร่วมมือในการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติสู่ชุมชน
3. ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด
4. นำเสนอผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน และดำเนินการซ้อมแผน (ปฏิบัติการสาธิตขั้นตอน
การปฏิบัติตามแผน) อย่างต่อเนื่องอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับสถานศึกษานำเสนอผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้พร้อมพัฒนาการดำเนินงานร่วมกับมูลนิธิ JICA ประเทศญี่ปุ่น

ภาคผนวก

- แบบรายงานเหตุการณ์เบื้องต้น
- แบบรายงานการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง
- แบบรายงานเหตุการณ์กรณีนักเรียนได้รับผลกระทบจากอุทกภัย วาตภัยและโคลนถล่ม
- แบบบันทึกข้อมูลช่วงระเบิด

แบบรายงานเหตุการณ์เบื้องต้น

ที่..... วันที่.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

1. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น.....
2. วัน เวลา ที่เกิดเหตุ.....
3. สถานที่เกิดเหตุ.....
4. รายละเอียดของเหตุการณ์.....
5. ผลเสียหายที่เกิดขึ้น.....
6. ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหา.....
7. แนวโน้มของเหตุการณ์(ถ้ามี).....
8. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต่อการรายงานเหตุการณ์ (ชื่อ - สกุล ตำแหน่ง และหมายเลขโทรศัพท์)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบรายงานการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

- 1.โรงเรียน
2. ภาวะเก็บน้ำในโรงเรียน
 - ประเภทภาวะ จำนวน
 - สภาพภาวะ () ดี () ขาดความสามารถซ่อมได้ () ขาดไม่สามารถซ่อมได้
 - ประเภทภาวะ จำนวน
 - สภาพภาวะ () ดี () ขาดความสามารถซ่อมได้ () ขาดไม่สามารถซ่อมได้
 - ประเภทภาวะ จำนวน
 - สภาพภาวะ () ดี () ขาดความสามารถซ่อมได้ () ขาดไม่สามารถซ่อมได้
3. แหล่งน้ำที่โรงเรียนประสานงานขอใช้
4. แหล่งน้ำที่โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือ.....
- 5.สถานการณ์ของปัญหาภัยแล้งในโรงเรียน.....
6. การแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของโรงเรียน.....
- 7.การช่วยเหลือของหน่วยงานในท้องถิ่น.....
8. ปัญหาและอุปสรรค.....
9. ความต้องการช่วยเหลือเพิ่มเติม.....

แบบบันทึกข้อมูลช่วงาระเบิด

วันเดือนปีที่รับโทรศัพท์.....จำนวนครั้ง.....

เพศของผู้โทร () ชาย () หญิง อายุประมาณ.....เบอร์ที่โทรเข้ามา.....

ได้รับโทรศัพท์เมื่อเวลา.....ระยะเวลาในการโทร.....

สิ่งที่ต้องถาม

1. ระเบิดจะระเบิดเมื่อไร.....
2. ตอนนีระเบิดอยู่ที่ไหน.....
3. ระเบิดรูปร่างคล้ายอะไร.....
4. เป็นระเบิดชนิดไหน.....
5. อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดการระเบิด.....
6. คุณรู้ไหมว่าระเบิดอยู่ตรงไหน.....
7. ทำไมถึงเอามาวาง.....
8. คุณอยู่ที่ไหน.....
9. คุณชื่ออะไร.....

บันทึกการช่วงาระเบิด(พูดว่าอย่างไร.....

1.....

2.....

น้ำเสียงของผู้ที่โทรเข้ามา (กาเครื่องหมาย /)

- () สงบนิ่ง () เน้นเสียง () นุ่ม () ตื่นเต้น () หัวเราะ () ตัดเสียง
() เร็ว () ธรรมดา () โกรธ () เสียงดัง () ซ้ำ () ร้องไห้
() เสียงลึกลับ () แตกต่าง () ขาดหาย () หายใจลึกลับ () ปิดบัง
() กระซิบ () คล่อง () คล้าย(ถ้าเสียงคล้าย, คล้ายใคร)

เสียงแบคกราวด์ (กาเครื่องหมาย /)

- () บนท้องถนน () เครื่องจักรในโรงงาน () วุ่นวาย
() เสียงสัตว์ () เงียบ () เครื่องเสียง
() เสียงเพลง () เสียงในบ้าน () เสียงอยู่ไกล
() ภายใน () เสียงมอเตอร์ () เครื่องจักรสำนักงาน
() อื่นๆระบุ.....

ภาษาที่ใช้ในการชู้วางระเบิด (กาเครื่องหมาย /)

() พุดเร็ว (มีการศึกษา) () อักขระ

() เสียงจากเทป () อ่านข้อความที่เตรียมมา

สภาพอารมณ์ () ปกติ () ไม่ปกติ

ข้อพิจารณาอื่นๆ.....

ชื่อผู้บันทึก.....ตำแหน่ง.....เบอร์โทรศัพท์.....วัน เดือนปีที่บันทึก
...../...../.....